

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Фразеологические синонимы русского языка:
структурно-семантический и функционально-
стилистический аспекты»**

Жолнерович Мария Викторовна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 63 страницы, 2 таблицы, 42 использованных источника.

Ключевые слова: ФРАЗЕОЛОГИЗМ, СИНОНИМИЯ, ЛЕКСИКО-ГРАММАТИЧЕСКИЙ РАЗРЯД, СЕМАНТИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА, СТРУКТУРНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ, СТИЛИСТИЧЕСКАЯ МАРКИРОВАННОСТЬ.

Объект исследования – двухкомпонентные ряды фразеологических синонимов. Авторская картотека содержит 552 фразеологизма-синонима.

Основным источником фактического материала является «Словарь фразеологических синонимов русского языка» В. П. Жукова, М. И. Сидоренко и В. Т. Шклярова (М., 1987).

Цель работы – выявить семантические, структурно-грамматические и функционально-стилистические особенности единиц исследуемой группы.

Задачи работы:

- обобщить имеющиеся в научной литературе представления о фразеологии и фразеологической единице;
- рассмотреть вопрос о фразеологической синонимии;
- охарактеризовать формальную структуру фразеологизмов-синонимов;
- распределить фразеологизмы-синонимы по лексико-грамматическим разрядам;
- описать значение фразеологических синонимов;
- выявить их функционально-стилистические особенности.

В работе используется ряд методов исследования. При отборе лексического языкового материала применялся метод сплошной выборки. Характеристика, объяснение и анализ анализируемых языковых явлений проводились с помощью описательного и сравнительного методов.

Проведенное нами исследование показывает, что фразеологическая синонимия представляет собой довольно специфичное явление, трактуемое неоднозначно в лингвистической науке.

Анализ фразеологических синонимов на основе трех взаимосвязанных и взаимообусловленных принципов: семантико-грамматического, структурно-грамматического и функционального – позволяет утверждать, что фразеологические синонимы представляют собой отдельную группу номинативных единиц русского языка, имеющих присущие им особенности. Эти особенности предоставляют возможность для дальнейшего изучения фразем исследуемой группы. Такое изучение можно считать перспективным.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 63 старонкі, 2 табліцы, 42 выкарыстаныя крыніцы.

Ключавыя словы: ФРАЗЕАЛАГІЗМ, СІНАНІМІЯ, ЛЕКСІКА-ГРАМАТЫЧНЫ РАЗРАД, СЕМАНТЫЧНАЯ СТРУКТУРА, СТРУКТУРНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ, СТЫЛІСТЫЧНАЯ МАРКІРАВАНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання – двухкампанентныя рады фразеалагічных сінонімаў. Аўтарская картатэка змяшчае 552 фразеалагізмы-сінонімы.

Асноўнай крыніцай фактычнага матэрыялу з'яўляецца «Слоўнік фразеалагічных сінонімаў рускай мовы» У.П. Жукава, М.І. Сідарэнкі і В.Т. Шклярава (М., 1987).

Мэта працы – выявіць семантычныя, структурна-граматычныя і функцыянальна-стылістычныя асаблівасці адзінак даследуемай групы.

Задачы працы:

- абагульніць існуючыя ў навуковай літаратуры ўяўленні аб фразеалогіі і фразеалагічнай адзінцы;
- разгледзець пытанне аб фразеалагічнай сінаніміі;
- ахарактарызаваць фармальную структуру фразеалагізмаў-сінонімаў;
- размеркаваць фразеалагізмы-сінонімы па лексіка-граматычных разрадах;
- апісаць значэнне фразеалагічных сінонімаў;
- выявіць іх функцыянальна-стылістычныя асаблівасці.

У працы выкарыстоўваецца шэраг метадаў даследавання. Пры адборы лексічнага моўнага матэрыялу прымяняўся метада суцэльнай выбаркі. Характарыстыка, тлумачэнне і аналіз аналізаваных моўных з'яў праводзіліся з дапамогай апісальнага і параўнальнага метадаў.

Праведзенае намі даследаванне паказвае, што фразеалагічная сінанімія ўяўляе сабой даволі спецыфічную з'яву, трактуемую неадназначна ў лінгвістычнай навуцы.

Аналіз фразеалагічных сінонімаў на аснове трох узаемазвязаных і ўзаемаабумоўленых прынцыпаў: семантыка-граматычнага, структурна-граматычнага і функцыянальнага – дазваляе сцвярджаць, што фразеалагічныя сінонімы ўяўляюць сабой асобную групу намінатыўных адзінак беларускай мовы, якія маюць уласцівыя ім асаблівасці. Гэтыя асаблівасці даюць магчымасць для далейшага вывучэння фразем даследуемай групы. Такое вывучэнне можна лічыць перспектыўным.

ABSTRACT

Thesis: 63 pages, 2 tables, 42 sources.

Key words: PHRASEOLOGICAL UNIT, SYNONYMY, LEXICO-GRAMMATICAL CATEGORY, SEMANTIC STRUCTURE, STRUCTURAL ORGANIZATION, STYLISTIC MARKEDNESS.

The object of the research is two-component series of phraseological synonyms. The author's card index contains 552 phraseological synonyms.

The main source of factual material is the «Dictionary of Phraseological Synonyms in the Russian Language» by V. P. Zhukova, M. I. Sidorenko and V. T. Shklyarova (Moscow, 1987).

The purpose of the research is to define semantic, structural-grammatical and functional-stylistic features of the units in the group under study.

To achieve this purpose we have sought to solve the following tasks:

- to generalize the ideas that exist in the scientific literature about phraseology and a phraseological unit;
- to consider the question of phraseological synonymy;
- to describe the formal structure of phraseological synonyms;
- to classify phraseological synonyms according to lexico-grammatical categories;
- to describe the meaning of phraseological synonyms;
- to reveal their functional and stylistic features.

A number of research methods are used in the study. When selecting the lexical language material, the continuous sampling method was used. Characterization, explanation and analysis of the linguistic phenomena under study were carried out with the help of descriptive and comparative methods.

Our research shows that phraseological synonymy is a rather specific phenomenon, ambiguously interpreted in the linguistic science.

The analysis of phraseological synonyms on the basis of three interrelated and interdependent principles (semantic-grammatical, structural-grammatical and functional) allows claiming that phraseological synonyms represent a separate group of nominative units in the Russian language with their intrinsic features. These features provide an opportunity for further study of the phrase of the group under study. Such a study can be considered promising.